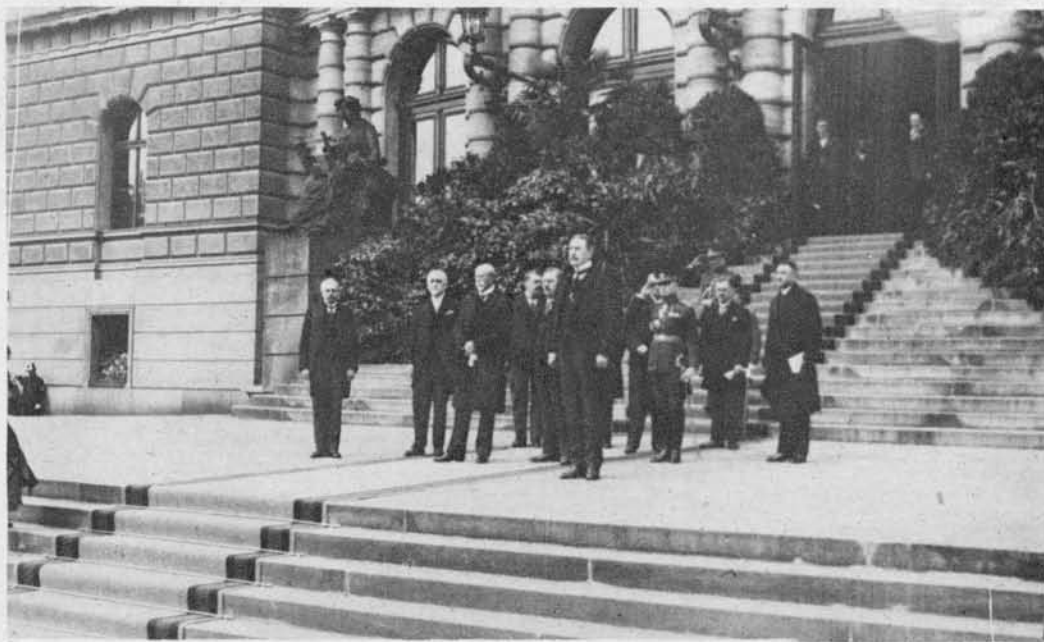

Ilustrirani **Slovenec**

Leto III ♦ Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 12. junija 1927, števil. 131 ♦ Štev. 24

Kanal ob Soči.

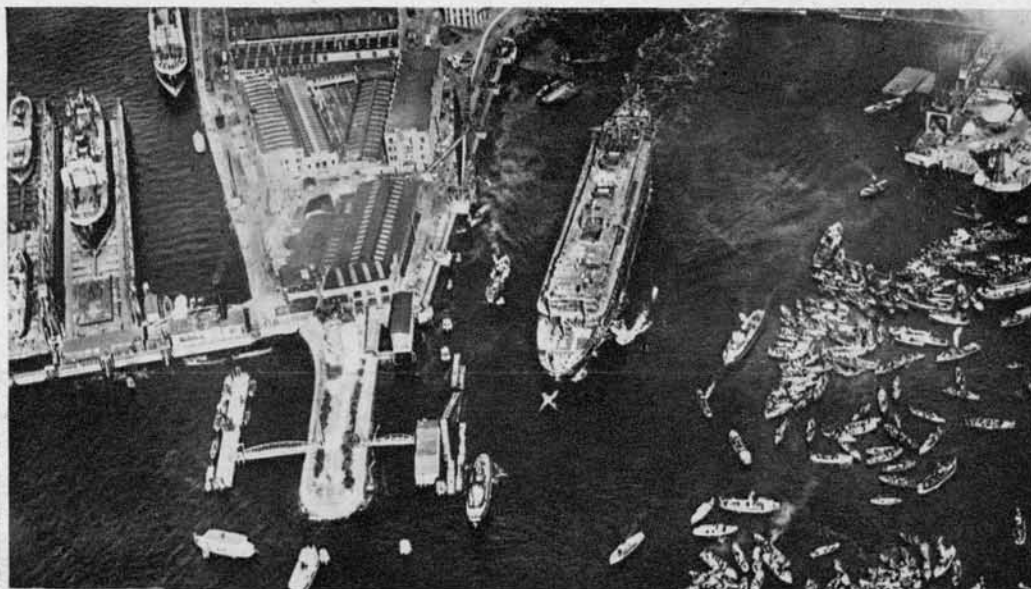
Ponovno izvoljeni predsednik češkoslovaške republike

Tom. G. Masaryk zapušča po izvolitvi in zaprisezi s svojim spremstvom parlament.

Tomaž G. Masaryk

ki je bil 27. p. m. za nadaljnjih 7 let izvoljen za predsednika ČSR.

Pogled na del hamburške luke v Nemčiji

v trenutku, ko je bil 15. p. m. spuščen v vodo nov oceanski orjak »Cap Arcona« (X).

Leva slika:

Znamenita katedrala v Reimsu na Francoskem

ki je bila med vojno hudo poškodovana in so jo zadnja leta že toliko popravili, da so jo pred kratkim z velikimi slovesnostmi izročili zopet svojemu namenu.

Industrijsko gojenje zgodnje zelenjave

so uvedli v Sorgastu v Nemčiji. Naša slika kaže 60.000 kvadratnih metrov pokritega prostora s kurilnimi napravami.

Specialne vlake

sestoječe iz 100 in še več vagonov so uvedli v Ameriki za dovažanje tomat (posebna zelenjava) na trg.

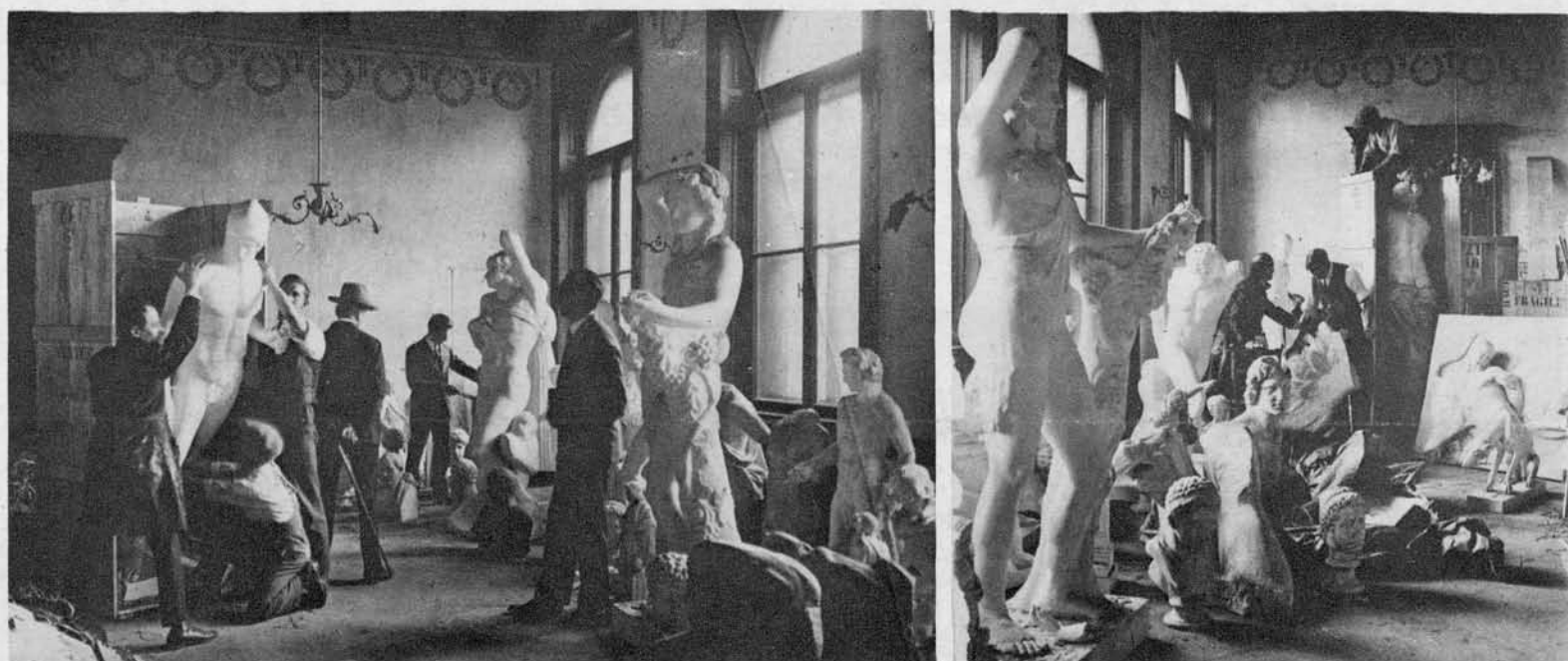
Leopold Turšič

župnik v Krškem in priljubljeni slovenski pesnik, katerega je 30. p. m. umorila zavrtna sušica.

Z veličastne proslave 10 letnice majske deklaracije v Ljubljani

Skupina voz iz manifestacijskega sprevoda ljubljanske mladine.

Zbirka grškega in rimskega kiparstva v slovenski Narodni galeriji

Narodna galerija je kupila preteklo zimo v pariškem Louvreu izbrano kolekcijo najznamenitejših grških in rimskih kipov v odlivkih. Pred kratkim je prispela pošiljatev v 34 ogromnih zabojih v Ljubljano in je razstavljena v Jakopičevem paviljonu. Naši slike kažeta pogled v skladišče Narodne galerije ob priliki razmotavanja kipov.

Slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu

Grum Anton (* 1877), pisatelj.

Glavar Peter Pavel (1721—1784), narodni gospodar in mecen.

Grdina Josip (* 1892), pisatelj, organizator ameriških Slovencev.

Zanimiv list slovenske zgodovine: Teharje in njih plemstvo

Pogled na Teharje pri Celju

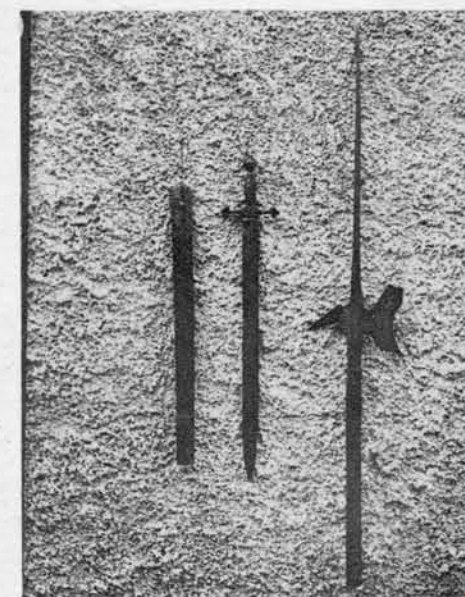
Na levi cerkev sv. Štefana, v sredini nova župna cerkev sv. Martina, na desni, na griču, cerkev sv. Ane, v ozadju konjiški hribi.

Faksimile listine, s katero je cesar Franc II. dne 29. maja leta 1792. potrdil Teharjanom plemstvo

ki ga jim je podelil sredi XV. stoletja celjski grof Friderik II. (glej članek na zadnji strani); v njej jim cesar potrjuje tudi vse svoboščine in predprave. Listina se nahaja še danes v teharskem župnijskem arhivu.

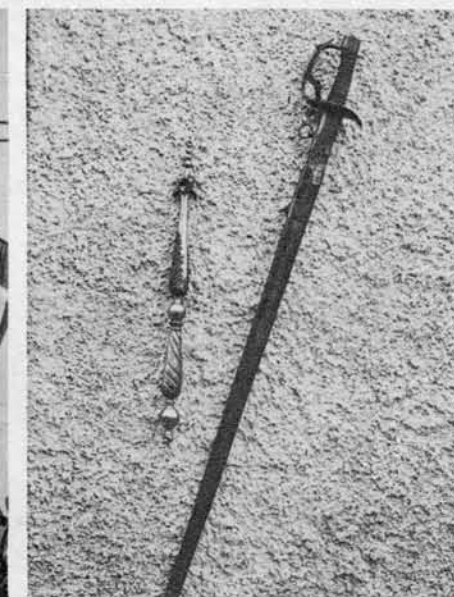
vine: Teharje in njih plemstvo

Meč z nožnico in želebarda
teharskih plemičev, ki sta shranjena v celjskem muzeju.

Dve zastavi teh. plemičev
Levo (modra-bela-modra s teharskima zvezdama) je imel Mlinarjev Janez v boju s Turki v Belgradu, desna je iz svilenih rdečih in belih pasov iz l. 1725.; obe hrani teharsko županstvo.

Srebrno žezlo
(dolgo 2 čevlja), znak sodne oblasti teharskih sodnikov, in meč teharskega starešine, ki se hranita v celjskem muzeju.

Rojstna hiša Mlinarjevega Janeza
znanega teharskega junaka, ki je baje pridobil Teharčanom plemstvo.

Pengarjev dom v Teharjih
(prvotna hiša je pogorela, kjer je bila doma Janezova nevesta Marjetica (primerjaj povest »Mlinarjev Janez«)).

Naslovna stran urbarja.

Teharska ledina; zadaj nova župna cerkev.

Zadnja stran urbarja.

Duš. svečnik Janez Čemažar
župnik v Tešarjih, ki je postavil lepo
novo župno cerkev in ustanovil celo
vrsto agilnih katoliških organizacij.

Bežigrad pri Tešarjih

ki je s podzemeljskim rovom zvezan s starim celjskim gradom. Zanimivo je, da vodi
ta rov celo pod potokom Voglajno.

Stara župna cerkev sv. Martina v Tešarjih (iz XVI. stoletja)

ki je bila leta 1905. porušena in na istem
mestu zgrajena sedanja nova.

Podružnica sv. Štefana

(iz leta 1669.), kjer so teharski sodniki
razglašali svoje razsodbe; na pročelju je
dobro videti teharski grb (2 zvezdi).

Podružnica sv. Ane

znana božja pot; cerkev je sezidal celjski
grof Friderik II. Z griča, na katerem stoji,
je prekrasen razgled daleč naokrog.

Stare Tešarje pred požarom.

Osvatičeva villa v Tešarjih

ki stoji na mestu, kjer je stala nekoč stara sodnija.

Križem Slovenije

Dennis Garate

bogoslovec iz Indije, ki ga vzdržujejo ljubljanski bogoslovci, prispevke sprejema semeniški misijonski odsek.

Pevski zbor ljubljanske stolnice sv. Nikolaja

s svojimi pevovodji: dr. Kimovcem (prvi v sprednji vrsti), ravnateljem St. Premrlom (v sredini) in Dolinarjem (predzadnji na desni v sprednji vrsti).

Z avtomobilom pri Ruški koči

(1250 m) na Pohorju. Na letošnji velikonočni ponedeljek je prispel znani mariborski sportnik prof. Herberstein s svojim avtomobilom do Ruške koče.

Pogled z Lomičev na dolino Planico

pri Ratečah. — Fotografiral četrtošolec Hromek na letošnjem majskem izletu. Tozadevni opis izleta se nahaja v zadnji (9.-10.) številki »Mentorja«.

Spomenik padlim vojakom

ki so ga postavili 8. p. mes. v Borovnici po načrtih prof. Grebenca.

Letošnji slov. gojenci strojne šole

(povečini absolvirani tehniki in inženjerji) naše mornarice v Tivtu (Boka Kotorska).

Ankica Slapar in Mirko Mežek

učenca I. razreda v Tržiču, na svojem voščilnem »potovanju«.

Jakob Prelesnik

posestnik v Zdenski vasi, svoječasni cestni načelnik za veliko-loški okraj in dolgoletni član načelstva posojilnice, zvest pristaš SLS, ki je pretekli mesec obhajal 25letnico županovanja.

Ivan Podržaj

eden najvnetejših delavcev za Slovensko ljudsko stranko v Šmarju na Dolenjskem, ki bi pretekli mesec obhajal 40 letnico svoje poroke — a je dne 28. febr. t. l. nenadoma umrl.

Godba železničarskega glasbenega društva "Sloga" v Ljubljani

s svojim predsednikom Ludvikom (v sredini). Godba je med najširšimi sloji občinstva jako priljubljena.

Fran Milčinski, znani naš humoristični pisatelj.

Nekaj zgodovinskih podatkov o Teharju.

Med najlepše točke bližnje celjske okolice spada nedvomno Teharje. Na položnem hribčku so razvrščene hiše s cerkvijo sv. Štefana, ki so jo postavili »teharški plemiči« leta 1699. Nekoliko višje stoji na lepem prostoru župna cerkev sv. Martina, nova, lična stavba v renesančnem slogu, zidana leta 1906.—1908. Prejšnja cerkev je bila ena najmanjših v škofiji in so jo podrli. Še višje od župne cerkve stoji na 352 m visokem gričku Vrhe podružna cerkev sv. Ane, ki so jo v poznogotskem slogu pozidali v XV. stoletju zadnji celjski grofje, najbrž Friderik II. Od te cerkve se odpira prekrasen razgled na Savinjsko dolino in na Savinjske Alpe.

Teharje je bilo prvotno v cerkvenem oziru podružnica župnije Žalec ter je s to vred bilo l. 1256. inkorporirano stišskemu samostanu.

Najbolj slovi Teharje po svojih »teharskih plemičih«. Ljudsko izročilo pravi, da je Teharčane požlahtil grof Celjski, ker so ga zajeli pri neki ljubezenski aferi ter se je iz zadrege izmotal s tem, da je dal Teharčanom plemiške pravice. Po nekaterih je bil to zadnji Celjan Ulrik II., po drugih Friderik II. ali celo Herman II. Zgodovinsko se o tem ne da ugotoviti. Tozadevna prvotna listina je Teharčanom zgorela, potem jim je pa Ferdinand I. dne 23. maja 1557 izdal novo listino, ki se sklicuje le na pripovedovanje Teharčanov, kako so celjski grofje oprostili sto kmetskih posestev ali ognjišč. Plemstva (nižjega) niso bili deležni poedinci, vsak zase, temveč le občina kot

taka. Kateri celjski grof jim je dal svoboščine, pa v omenjeni listini ni povedano. — Ni dvoma, da so Teharčani svoje pravice dobili od Celjanov, toda kako in kdaj, o tem viri molče.

Ime »Teharje« se zdi, da je tuje korenike in je morda celjska graščina naselila tukaj kake svobodnjake, ki so morali čuvati grad. Tako je prišlo do plemstva.

V navedeni listini so našteje naslednje teharske pravice: 1. prosta volitev župana-sodina (Schöppe), ki ga potrjuje celjski vicedom, prideleni so mu kot svetovalci štirje starešine izmed občanov; 2. župan-sodin ima nižje sodstvo, od njega gre priziv na graščinsko gosposko; 3. on podpisuje za občino vse pogodbe in jih pečati s plemiškim pečatom; 4. v okviru svojih posestev uživajo graščinsko varstvo. Morali so pa plačevati celjskemu vicedomatu gotovo dačo v denarju in v naravi 2 mernika pšenice, 20 mernikov ovs, 50 veder vina in 350 jajc vsako leto. Razen tega je bil vsak Teharčan, izvzemši sodina in svetovalce, dolžan graščini tri dni robote.

Teharska občina še sedaj čuva kot dragocenost star urbar s prej naštetimi pravicami, zastavo iz leta 1725., ki jo je po tradiciji nosil »Mlinarjev Janez«, župansko žezlo, v šoli pa bojda staro sliko nesrečne Veronike Deseniške, nesojene druge žene Friderika II. Teharski grb ima dve zvezdi.

Vsekako je Teharje po svoji zgodovini eden najzanimivejših krajev v Sloveniji.